

Februar 2017

GRUNDLAG FOR BUDGETLÆGNINGEN

Budgetforslag 2018-2021

BUDGETBILAG I – DEL A

Budgetproces og tidsplan
Håndtering af Moderniserings- og effektiviseringsprogram mv.
Regler og retningslinjer
Forudsætninger

BRØNDBY KOMMUNE
CENTRALFORVALTNINGEN

Indhold

KALENDER FOR DEN POLITISKE BEHANDLING AF BUDGET 2018	2
1 INDLEDNING	3
1.1 FOKUS OG INDHOLD	3
1.2 BAGGRUND	3
1.3 DISPOSITION.....	4
2 GRUNDLAGET FOR BUDGET 2018	5
2.1 INGEN UDVALGSOPDELT SERVICERAMME FØR BUDGETBILAG II	5
2.2 INDLEDNING.....	5
2.3 KIRKEBJERG OG FREMTIDIGE MULIGHEDER.....	6
2.3.1 <i>Udviklingen af Kirkebjerg</i>	6
2.3.2 <i>Demografisk udvikling og økonomiske udfordringer</i>	6
2.3.3 <i>Klar til fremtiden</i>	7
2.4 MODERNISERINGS- OG EFFEKTIVISERINGSPROGRAMMET	7
2.4.1 <i>Generelt om moderniserings- og effektiviseringsprogrammet</i>	7
2.4.2 <i>Nedlæggelse af lønbesparelspuljen</i>	7
2.4.3 <i>Blokmappen danner rammen for reduktionsforslag – ny model for blokmappen</i>	8
2.4.4 <i>Regnskabsanalyse</i>	8
2.5 ANLÆGSRAMMEN	8
2.5.1 <i>Indledning</i>	8
2.5.2 <i>Udarbejdelse af proces omkring anlæg</i>	8
2.6 DE OFFENTLIGE FINANSER I ØVRIGT	9
2.7 STATSLIG STYRING AF KOMMUNERNES ØKONOMI	10
2.8 OVERORDNEDE BUDGETFORUDSÆTNINGER	10
2.9 VURDERING AF BRØNDBY KOMMUNES ØKONOMISKE SITUATION	13
3 RESULTATOPGØRELSE MV	15
3.1 GENNEMGANG AF VÆSENTLIGSTE ÆNDRINGER.....	15
3.1.1 <i>Indtægtsside</i>	15
3.1.2 <i>Udgiftsside</i>	15
3.2 PRÆSENTATION AF RESULTATOPGØRELSE FOR BUDGETFORSLAG 2018-2021 (INKL. FINANSIEL BALANCE).....	15
3.3 PRÆSENTATION AF LIKVIDITETSPROGNOSE FOR 2017 OG 2018-2021	18
4 SERVICERAMME	19
4.1 UDVALGSOPDELT SERVICERAMME – MODEL OG GÆLDENDE PRINCIPPER	19
4.2 PRÆSENTATION AF KOMMUNENS SERVICERAMME FOR 2018.....	20
5 RAMMEBELAGTE ANLÆGSUDGIFTER	23
5.1 PRÆSENTATION AF RAMMEBELAGTE ANLÆGSUDGIFTER FOR 2018	23
6 INDSTILLING TIL ØKONOMIUDVALGET	24

Kalender for den politiske behandling af budget 2018

Dato	Aktivitet
1. februar 2017	Økonomiudvalget Fremlæggelse og godkendelse af grundlaget for budget 2018, herunder tidsplan og retningslinjer for budgetlægningen (Budgetbilag I – Del A og Del B).
5. april 2017	Økonomiudvalget Fremlæggelse og godkendelse af udvalgsfordelt serviceramme for 2018 (inkl. nye demografital samt ny pris- og lønfremskrivning) og Det tekniske budgetforslag (Budgetbilag II). Herefter kendes de måltal for udvalgene, som danner udgangspunkt for forvaltningernes udarbejdelse af blokmappen, herunder forslag til reduktioner i henhold til måltal.
19. april 2017	Fagudvalg Budgetopfølgning pr. 31. marts 2017 fremlægges.
7. juni 2017	Økonomiudvalget Fællesmøde med HovedMED-udvalget vedrørende budget 2018 - konsekvenser for arbejds- og personaleforhold.
7. juni 2017	Kommunalbestyrelsen – temamøde Orientering om budgetsituationen i henhold til Det administrative budgetforslag (Budgetbilag III). • Gennemgang af blokmappen, reduktions- og udvidelsesblokke• Gennemgang af investeringsoversigt (anlægsbudgettet)• Diskussion af udvalgte nøgletal
7. juni 2017	Økonomiudvalg Orientering om budgetsituationen i henhold til Det administrative budgetforslag (Budgetbilag III). Præsentation af blokmappen.
21. juni 2017	Fagudvalg Budgetopfølgning pr. 31. maj 2017 fremlægges.
21. juni 2017	Fagudvalg Drøftelse af udvalgenes budgetter og budgetønsker (blokke). Præsentation af reduktions- og udvidelsesblokke på udvalgets område.
16. august 2017	Kommunalbestyrelsen – temamøde Orientering af budgetsituationen efter kendskab til Økonomiaftalen for 2018, herunder den endelige indtægtsbudgettering og serviceramme mv. (Budgetbilag IV).
16. august 2017	Økonomiudvalget Orientering af budgetsituationen efter kendskab til Økonomiaftalen for 2018, herunder den endelige indtægtsbudgettering og serviceramme mv. (Budgetbilag IV).
Ultimo august 2017	Borgmesteren/Økonomiudvalget Udmelder Borgmesterens budgetforslag på vegne af Økonomiudvalget.forslag til prioritering af blokmappen.
6. september 2017	Økonomiudvalget Indstiller budgetforslag 2018-2021 til Kommunalbestyrelsens 1. behandling (Budgetbilag V inkl. Borgmesterens budgetforslag).
13. september 2017	Kommunalbestyrelsen 1. behandling af budgetforslag 2018-2021 (Budgetbilag V inkl. Borgmesterens budgetforslag).
13. september 2017	Modtagelse af partiernes ønske om diverse beregninger fra administrationen (en formel deadline).
20. september 2017	Fagudvalg Budgetopfølgning pr. 31. august 2017 fremlægges
2. oktober 2017, kl. 09:00	De politiske partier - frist for indsendelse af ændringsforslag
4. oktober 2017	Økonomiudvalget Orientering om de fra de politiske partier indsendte ændringsforslag til budgetforslag 2018-2021.
11. oktober 2017	Kommunalbestyrelsen 2. behandling af budgetforslag 2018-2021 (Budgetbilag VI).

1 Indledning

Budgetbilagene er Centralforvaltningens opsamling på beslutninger med betydning for budgetlægningen, og er desuden en løbende orientering til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen om den igangværende budgetlægningsproces. Budgetbilagene følger budgetlægningen fra start til slut, og leverer generel information om såvel den politiske som den administrative del af budgetlægningen.

Den primære information er konsekvensberegninger i forhold til balancen mellem indtægter og udgifter i kommunens budget (finansiel balance, resultatopgørelse og likviditetsprognose mv.) samt konsekvensberegninger i forhold til kommunens overholdelse af de aftaler, som indgås mellem Kommunernes Landsforening (herefter KL) og regeringen (servicerammeoverholdelse, anlægsrammeoverholdelse osv.).

Herudover fastsætter budgetbilagene tidsplan og budgetproces samt regler og retningslinjer for budgetlægningen og formidler information vedrørende væsentlige begivenheder omkring den kommunale økonomi overordnet set.

1.1 Fokus og indhold

På Kommunalbestyrelsens møde onsdag den 8. februar 2017 behandles grundlaget for budgetlægningen for 2018 samt overslagsårene 2019, 2020 og 2021. Efter normal kutyme godkender Kommunalbestyrelsen her tidsplan, regler og retningslinjer for budgetlægningen. Tillige fremlægges til orientering en resultatopgørelse og en serviceramme for budgetforslag 2018 samt en vurdering af kommunens økonomi.

Budgetbilag I fastlægger grundlaget for budgetlægningen i form af regler, retningslinjer og tidsplan, og består af to dele:

- Del A – Rettet særligt mod det politiske niveau
Indeholder de væsentligste tabeller, oversigter og tidsplaner mv.
- Del B – Rettet særligt mod det administrative niveau
Indeholder tabeller med uddybende baggrundsmateriale samt detaljerede beskrivelser af de procedurer, regler og retningslinjer mm., som danner grundlag for udarbejdelsen af budgettet.

Dette dokument er del A.

Det anbefales, at Kommunalbestyrelsens medlemmer som minimum læser del A, mens Økonomiudvalgets medlemmer kan holde sig orienteret om det samlede indhold af både del A og del B.

KB-medlemmer med en særlig interesse for kommunaløkonomi og kommunens budgetlægning kan med fordel også læse del B.

Der gøres opmærksom på, at Kommunalbestyrelsen med sin godkendelse af Budgetbilag I godkender indholdet af både del A og del B, herunder regler og retningslinjer for budgetlægningen samt diverse beregningsforudsætninger.

1.2 Baggrund

Kommunens budget skal følge lov om kommunernes styrelse (styrelsesloven) – lovbekendtgørelse nr. 769 af 9. juni 2015 – som bl.a. omhandler kommunens økonomiske forvaltning.

I henhold til lovens § 57 fastsætter Økonomi- og Indenrigsministeren formen for kommunernes årsbudget og de flerårige budgetoverslagsår, som også er lovpligtige. Dette sker i praksis via Økonomi- og Indenrigsministeriets *Budget- og regnskabssystem for kommuner*.

Af Brøndby Kommunes *Principper for økonomistyring*, afsnit 4, fremgår særlige krav om tilrettelæggelsen af proceduren for udarbejdelsen af årsbudgettet og de flerårige budgetoverslag. Budgetbilag I bidrager således til at opfylde kravene i denne bestemmelse. I henhold hertil fastlægges, i det efterfølgende, regler og retningslinjer for budgetlægningen. Endvidere er *Tidsplan for udarbejdelse af Brøndby Kommunes budget for 2018-2021* vedlagt.

Udarbejdelsen af budgetforslaget for 2018-2021 bygger på det af Kommunalbestyrelsen vedtagne budget for 2017-2020 (overslagsårene). Overslagsår 2021 fremstår som udgangspunkt som en ren teknisk kopi af overslagsår 2020 i det vedtagne budget 2017-2020.

I forbindelse med udarbejdelsen af det administrative budgetforslag foretages der administrative korrektioner, hvoraf en stor del vedrører tilretning af budgetforslaget for 2018-2021 til Kommunalbestyrelsens beslutninger i de sidste måneder af 2016 samt i løbet af 2017 med konsekvens for 2018-2021. Herudover tilrettes budgetforslaget med administrative korrektioner i henhold til de regler og retningslinjer, som Kommunalbestyrelsen godkender – det er f.eks. ændret lovgivning, statslige udmeldinger, kontraktlige forhold, fejlrettelser og omplaceringer indenfor bevillingsniveauet samt på visse område mængdeændringer som følge af bl.a. demografi.

1.3 Disposition

Kapitel 2 – Grundlaget for budget 2018 m.m., indeholder en beskrivelse af Kirkebjergprojektet, en beskrivelse af regeringens moderniserings- og effektiviseringsprogram og håndteringen af dette samt en kort status på anlægsrammen og prioriteringen af de rammebelagte anlægsudgifter. Derudover giver kapitlet en gennemgang de offentlige finanser, statens sanktionsstyring af kommunernes økonomi samt de overordnede budgetforudsætninger og en vurdering af Brøndby Kommunes økonomiske situation.

Kapitel 3 – Resultatopgørelse mv. indeholder en præsentation af en foreløbig resultatopgørelse for budgetforslag 2018-2021 samt en likviditetsprognose for perioden 2017 samt 2018-2021.

Kapitel 4 – Serviceramme indeholder en præsentation af en foreløbig serviceramme for 2018, for hele kommunen samlet set. Der udarbejdes en udvalgsopdelt serviceramme til Budgetbilag II.

Kapitel 5 – Indstilling til Økonomiudvalget indeholder Centralforvaltningens indstilling til Økonomiudvalget.

Centralforvaltningen gør opmærksom på, at oversigter og tabeller i Budgetbilag I (resultatopgørelse, likviditetsprognose, serviceramme og anlægsramme) kun i meget begrænset omfang er tilrettet med administrative korrektioner siden vedtagelsen af budgettet for 2017-2020 i oktober måned 2016.

Tallene bør derfor læses med et væsentligt forbehold for kommende tilretninger (administrative korrektioner).

2 Grundlaget for budget 2018

I kapitel 2 gives en kort gennemgang af det overordnede politiske og økonomiske grundlag, som budgetlægningen for 2018 samt overslagsårene 2019, 2020 og 2021 bygger på.

2.1 Ingen udvalgsopdelt serviceramme før Budgetbilag II

Som det er beskrevet i kapitel 4, så kan den foreløbige serviceramme for 2018 til Budgetbilag I ikke præsenteres i ”normal” form – det vil sige som en udvalgsopdelt serviceramme. Årsagen er, at projektet om nyt bevillingsniveau pt. medfører, at der pågår tekniske omkodninger af udvalgs-koderne (den politiske organisation) i økonomisystemet.

Disse skal være på plads, inden den udvalgsopdelte serviceramme kan opgøres/beregnes. Omkodningerne af det nye bevillingsniveau i økonomisystemet forventes afsluttet ultimo februar 2017.

En generel serviceramme for Brøndby Kommune præsenteres i kapitel 4.

2.2 Indledning

Det samlede måltal vil, i runde tal, udgøre 17,1 mio. kr. Hermed bliver de forventede bestemmelser i økonomiaftalen overholdt, den generelle reserve i budgettet opretholdt, samtidig med at der bliver mulighed for politisk prioritering.

Tabel 1. Serviceramme for 2018, Brøndby Kommune.

<i>Opgjort i 1.000 kr.</i>	Brøndby Kommune
Oprindeligt budget 2017	1.823.088
Moderniserings- og effektiviseringsprogram	-3.103
PL-fremskrivning	39.351
Serviceramme 2018	1.859.336
Korrigeret budgetforslag	1.870.829
Reel overskridelse (minus = rammen overholdes)	11.493
Råderum til politisk prioritering	5.600
Måltal	17.093

De overordnede fikspunkter for arbejdet med servicerammen i budgetlægningen for 2018 er:

- at de afsatte reserver i budgettet, herunder ikke mindst reserven til Kirkebjerg, bevares uændrede,
- at der findes de nødvendige midler til moderniserings- og effektiviseringsprogrammet,
- at de stigende demografifæhængige udgiftsprofiler på børne- og ældreområdet håndteres, og
- at der sikres et tilstrækkeligt råderum til politisk prioritering i budgetforhandlingerne

Selvom budgetforslaget indeholder en række reserver, skal der alligevel udarbejdes forslag til reduktionsblokke for et samlet måltal på ca. 17,1 mio. kr. Det er, fordi reserverne er afsat til vigtige formål, herunder bl.a. Kirkebjerg og stigende udgiftspres på det specialiserede børneområde. Derfor kan/bør den ikke bruges til andre formål. Derudover er det vigtigt, at kommunen har en vis buffer til uforudsete forhold.

Endvidere betyder bl.a. det stigende befolkningstal og ikke mindst et stigende antal ældre og skolebørn, at kommunens udgifter er 8,1¹ mio. kr. højere i 2018 end i 2017. Det følger der ikke midler til i servicerammen, som de facto er underlagt et nulvækstprincip. Sidst, men ikke mindst,

¹ I de 7,3 mio. kr. indgår en nedlæggelse af lønbesparelsespuljen, jf. afsnit 2.4.2

skal der være et råderum, så der også er plads til, at politikerne kan prioritere nye tiltag, hvor det er nødvendigt eller hensigtsmæssigt, i forbindelse med budgetforhandlingerne.

Derfor lander det samlede måltal, som der skal udarbejdes reduktionsblokke for, på ca. 17,1 mio. kr. De enkelte bevægelser i beregningen af servicerammen og fastsættelsen af måltallet beskrives nærmere i kapitel 4 om servicerammen.

Måltallet på 17,1 mio. kr. betyder, at der skal udarbejdes reduktionsforslag for brutto 17,1 mio. kr. i blokmappen. Heraf vil de 11,5 mio. kr. gå til at finansiere hhv. moderniserings- og effektiviseringsprogrammet og de stigende udgiftsprofiler på hhv. børne- og ældreområdet mv., mens de resterende 5,6 mio. kr. kan prioriteres af kommunalbestyrelsen til nye tiltag.

Måltallet på 17,1 mio. kr. vil løbende blive justeret op eller ned, når/hvis budget 2018 udvides eller reduceres i budgetprocessen. Udvides budget 2018 f.eks. med 5 mio. kr., så vil måltallet ligeledes stige til 22 mio. kr. Og omvendt, hvis budget 2018 reduceres med 5 mio. kr., så vil måltallet ligeledes falde til 12 mio. kr.

2.3 Kirkebjerg og fremtidige muligheder

I sommeren 2016 blev der sat ekstra skub i byudviklingsprojektet i Kirkebjerg-området. Der blev blandt andet udarbejdet en analyse af rådgivningsvirksomheden COWI, som skulle belyse de økonomiske aspekter af opførelsen af nye boliger og deraf mange nye brøndbyborgere. Nedenfor følger en kort beskrivelse af projektet i Kirkebjerg, samt hvordan Brøndby Kommune kan være på forkant med udviklingen i Kirkebjerg.

2.3.1 Udviklingen af Kirkebjerg

Selve omdannelsen af erhvervsgrunde til nye boliger i Kirkebjerg blev der i august 2016 givet grønt lys til fra politisk hold. Der er pt. fem byggeprojekter, hvor det fælles for dem alle er, at de er på et tidligt stadie i processen. Nedenfor ses de fem projekter:

- Kirkebjerg Søpark 5 og Kirkebjerg Parkvej 7, 210 boliger, opførsel 2019-2021.
- Kirkebjerg Søpark (PostNord-grunden) 700 boliger, opførsel 2019-2022.
- Kirkebjerg Parkvej 10, 375 boliger, opførsel 2019-2022.
- Sdr. Ringvej 29-31, 450-500 (muligvis + 100-150) boliger, opførsel 2021.
- Park Allé 289, skønnet 160 boliger, opførsel er endnu uvist.

I alt kan der forventes op til 2.000 nye boliger i Kirkebjerg. De mest optimistiske øjne ser de første indflyttere i 2019. Herefter forventes et mere jævnt fordelt tilflytningsmønster i årene herefter i takt med at boligerne opføres.

2.3.2 Demografisk udvikling og økonomiske udfordringer

Med byggeriet af de mange boliger følger forhåbentligt også mange nye brøndbyborgere. Selvom det er usikkert, hvordan den præcise befolkningssammensætning bliver, så vil en tilflytning i denne størrelsesorden medføre anseelige behov for investeringer og stigende serviceudgifter til eksempelvis folkeskole, daginstitutioner, infrastruktur og ældreboliger mm. Dette må forventes allerede at kunne ske inden for en overskuelig fremtid.

Med en kommende tilflytning af borgere til Kirkebjerg gælder det derfor om at være forberedt til de udfordringer, som det medfører. I budgetmæssig henseende er et de centrale elementer kommunens serviceramme, som vil blive presset, fordi en forøgelse i befolkningen ikke per automatik medfører flere penge og dermed en højere serviceramme i det nuværende ”regime” for den mellemkommunale opdeling af servicerammen. Derfor kan det også blive et spørgsmål om at få udarbejdet et budget, som er robust nok til de kommende års udfordringer.

2.3.3 Klar til fremtiden

Til budgetlægningen for 2018 er der i budgetforslaget indeholdt en generel reserve på ca. 21 mio. kr.², som pt. er øremærket til håndtering af de nye borgere i Kirkebjerg. Hovedtanken med denne generelle reserve er, på baggrund af de ovenfornævnte udfordringer, at den skal forhåndsreserveres til Kirkebjerg. Dette vil kunne skabe den nødvendige plads til de fremtidige serviceudgifter til fx dagtilbud og skoler til de nye borgere i Kirkebjergområdet, hvorved der gradvist kan etableres en ny "bydel". Til trods for den afsatte reserve vil udbygning og omdannelsen af Kirkebjerg-området stadigvæk medføre et pres på servicerrammen. Således skønnede COWI en samlet stigning i kommunens serviceudgifter på 139 mio. kr. ved en fuld gennemførelse af boligbyggeriet i Kirkebjerg.

2.4 Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet

2.4.1 Generelt om moderniserings- og effektiviseringsprogrammet

Med indførelsen af et flerårigt moderniserings- og effektiviseringsprogram, som i alt skal frigøre 1 mia. kr. årligt samlet set for kommunerne, er det samtidig et farvel til det meget omdiskuterede omprioriteringsbidrag. Programmet indeholder fem overordnede temaer, som fra 2018 hver vil indeholde en række projekter, der tilsammen skal bidrage til at der kan frigøres den førnævnte 1 mia. kr. årligt frem til 2021. Halvdelen af det frigjorte beløb bliver i kommunerne, mens den anden halvdel vil kunne prioriteres bredt i den offentlige sektor. Set ud fra en Brøndby-kontekst, betyder det, at der samlet set skal findes effektiviseringer for ca. 3,1 mio. kr. årligt (svarende til Brøndby Kommunes andel af 500 mio. kr.), som skal afleveres til regeringen og Folketingets disponering. De fem overordnede temaer er:

- Effektivt indkøb og konkurrenceudsættelse
- Bedre ressourceudnyttelse og styring
- Digitalisering
- Regelforenkling og afbureaukratisering
- Effektiv drift gennem nye organiseringer og samarbejdsformer

Intentionen med moderniserings- og effektiviseringsprogrammet er, at der skal udarbejdes en bred vifte af initiativer, som den enkelte kommune kan prioritere dér, hvor det giver mening frem mod økonomiforhandlingerne for 2018. Dermed også sagt, at initiativerne ikke er forpligtende, men mere af vejledende karakter.

Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet indarbejdes efter grundprincippet i servicerrammemodellen, således at det vil blive en del af den udvalgsopdelte servicerrammeberegning. Denne præsenteres i Budgetbilag II, som behandles i Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen i april.

2.4.2 Nedlæggelse af lønbesparelspuljen

Til budgetlægningen for 2018 foreslår forvaltningen at lønbesparelspuljen på -1,5 mio. kr. omlægges og derved permanent udmøntes i alle udvalgenes budgetter.

Lønbesparelspuljen har haft sit virke i snart et årti, og fungerer på den måde at den enkelte afdeling/enhed afleverer en månedsløn til lønbesparelspuljen, når der sker udskiftning i medarbejderstaben fsva. administrativt personale. Den foreslåede nedlæggelse skal ses i lyset af den unødvendige administration, som lønbesparelspuljen medfører, hvor ressourcerne kan forvaltes

² Den generelle reserve udgør i alt 32,4 mio. kr. på funktion 06.52.76. Udover beløbet på 21 mio. kr., består beløbet af en pulje til Børn og unge med særlige behov på 5,1 mio. kr., energi-prispuljen på 1,2 mio. kr. samt 4,2 mio. kr. som allerede var budgetteret.

mere hensigtsmæssigt i forvaltningerne. Med nedlæggelsen af lønbesparelspuljen bliver det samlede måltal i servicerammen forhøjet med 1,5 mio. kr.

2.4.3 Blokmappen danner rammen for reduktionsforslag – ny model for blokmappen

Ved den seneste budgetlægning fik blokmappen et nyt digitaliseret format og design, som blandt andet skulle gøre den mere overskuelig og hurtigere at opdatere mv. Tilbagemeldingerne har været overvejende positive, og der arbejdes fortsat med at finjustere design og format til budgetlægningen for 2018.

Blokmappen danner derfor rammen for forvaltningernes forslag til reduktionsblokke til indfrielse af måltallet. Herved sikres det, at katalogets format og udseende bliver ensartet, samt at de økonomiske konsekvenser bliver konkrete og mulige at ”regne på”.

Grundprincippet er, at det enkelte udvalgs reduktionsblokke for serviceudgifter i blokmappen (brutto) skal udvise et negativt beløb svarende til måltallet i servicerammen (såfremt udvalget overskrider rammen, naturligvis).

Generelt kan det ikke forventes, at alle udvidelsesblokke bliver imødekommet, idet der kun skabes et råderum til omprioritering på 5,6 mio. kr., jf. forrige afsnit.

2.4.4 Regnskabsanalyse

I og med der skal findes et samlet måltal på 17,1 mio. kr. er det fundet hensigtsmæssigt at der igangsættes en regnskabsanalyse i begyndelsen af 2017, efter de samme procedurer som ved budgetlægningen for 2017. Regnskabsanalysen skal kortlægge mulighederne for at reducere budgettet på områder med store/markante mindreforbrug, uden at dette får direkte konsekvenser for serviceniveau eller personale. Der vil primært blive taget udgangspunkt i regnskab 2016.

Det forventes således på baggrund af regnskabsanalysen at der til Økonomiudvalgets møde i april kan fremlægges forslag om indarbejdelse af en række reduktioner i budgettet, som ikke vil have konsekvenser for serviceniveau eller personale.

Herefter vil forvaltningerne indarbejde deres forslag til reduktioner i forhold til det ”nye” måltal med en forventning om at kunne undgå unødige besparelser på borgernære velfærdsområder.

2.5 Anlægsrammen

2.5.1 Indledning

Anlægsrammen for kommunerne samlet set er presset, og det tyder ikke på dette pres aftager de kommende år. Som følge af at konjunkturerne normaliseres, og der kommer bedre fart på de private investeringer, vil regeringen sandsynligvis lægge op til en afdæmpning i de offentlige investeringer, da behovet for en beskæftigelsesunderstøttende og ekspansiv finanspolitik reduceres.

Dette har resulteret i, at der fra forvaltningens side har været iværksat en række initiativer til at få revurderet de mange anlægsprojekter, senest i sommeren/efteråret 2016, for at overholde økonomiaftalen for 2017. Initiativerne resulterede i en række ændringer i investeringsoversigten, hvor en række anlægsprojekter blev fremrykket og en række anlægsprojekter blev flyttet til senere år.

2.5.2 Udarbejdelse af proces omkring anlæg

De rammebelagte anlægsudgifter i 2018 og årene frem ligger væsentligt over Brøndby Kommunes andel af den samlede forventede anlægsramme for kommunerne. I 2017 er Brøndby Kommunes anlægsramme 133 mio. kr., hvilket ligger væsentligt over kommunens andel af den samlede ramme fordelt ud fra kommunens befolkningstal. Brøndby Kommune kan ikke forvente at få en

anlægsramme på samme størrelse i de kommende år, til trods for et væsentligt behov for vedligehold og opgradering af nuværende faciliteter, samt behov for nybyggeri som følge af planerne om byudvikling i Brøndby Kommune.

Derfor er det en bunden opgave for kommunen at gennemgå og prioritere i allerede vedtagne anlægsprojekter, med henblik på at tilnærme kommunens rammebelagte anlægsudgifter et realistisk niveau. Det er vurderingen, at de nuværende rammebelagte anlægsudgifter skal reduceres med op til 100 mio. kr. i 2018, med henblik på at få et realistisk anlægsniveau og for at sikre kommunalbestyrelsen mulighed for at prioritere eventuelle nye tiltag. En sådan reduktion skal enten ske gennem beskæring, udskydelse eller nedlukning af projekter.

På den baggrund foreslår forvaltningen, at der iværksættes et arbejde med at gennemgå investeringsoversigten og fremkomme med forslag til prioriteringer til fremlæggelse for kommunalbestyrelsen i forbindelse med Budgetbilag III i juni måned. Samtidig vil forvaltningen arbejde med modeller til håndtering af planlægning af vedligehold.

2.6 De offentlige finanser i øvrigt

Den langstrakte genopretning af dansk økonomi efter først den globale finanskrisen og siden gældskrisen i Europa nærmer sig sin afslutning. Produktionen er vokset hvert år siden 2009, og der er udsigt til yderligere fremgang. Aktiviteten på boligmarkedet er i klar fremgang. Det private forbrug er også vokset pænt det seneste år, hvilket har gjort væksten bredere funderet, fordi det ikke alene er eksporten, som er drivkraften. Det private forbrug forventes at fortsætte den positive udvikling. Udviklingen i privatforbruget understøttes også af en positiv udvikling på arbejdsmarkedet, hvor beskæftigelsen fortsætter med at stige.

I takt med den fortsatte konjunkturgenopretning skønnes beskæftigelsen at stige med yderligere godt 50.000 personer i løbet af 2017 og 2018. Det vil overvejende være i den private sektor, at beskæftigelsen vil stige, da beskæftigelsen er uændret i den offentlige sektor.

Alt i alt skønnes der fra Økonomi- og Indenrigsministeriet en vækst i BNP i 2017 og 2018 på henholdsvis 1,5 pct. og 1,7 pct. Til sammenligning var der en BNP-vækst på knap 1 pct. i 2016.

Vurderingen fra regeringen er altså, at dansk økonomi på mange måder er kommet gennem krisen. Dette skal også ses i lyset af lav ledighed, som efterhånden gør det vanskeligere at rekruttere arbejdskraft.

Finanspolitikken for 2017 blev med finanslovsaftalen og økonomiaftalerne med kommunerne og regionerne tilrettelagt med et skønnet strukturelt underskud på -0,4 pct. af BNP, som siden er skønnet til -0,5 pct. af BNP. Dette er lige på grænsen i forhold til budgetlovens krav (-0,5 pct.). Finanspolitikken for 2018 fastlægges i løbet af 2017 med blandt andet finansloven for 2018 og aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2018. Heri vil der også blive taget bestik af udviklingen i kapacitetspresset, arbejdsudbuddet og konjunkturudsigterne.

I de kommende år forventes den faktiske offentlige saldo at holde sig inden for 3 pct.-grænsen i EU's Stabilitets- og Vækstpagt.

Med en ØMU-gæld i omegnen af 40 pct. af BNP i de kommende år er der en pæn afstand til EU's krav på maksimalt 60 pct. af BNP.

Også fremadrettet vil forhold knyttet til udviklingen i den globale økonomi kunne forplante sig til dansk økonomi. Der er aktuelt væsentlige usikkerhedsmomenter knyttet til den udenlandske udvikling og dermed også risiko for, at de vil smitte af på dansk økonomi. Her kan nævnes de langsigtede konsekvenser af Brexit, som først vil vise sig over en årrække og blandt andet afhænge

af kommende aftaler om Storbritanniens økonomiske forhold til EU. Ligeledes har præsidentvalget i USA også afstedkommet markedsreaktioner – her går frygten på en mere protektionistisk politik fra amerikansk side.

2.7 Statslig styring af kommunernes økonomi

Det forventes, at hovedparten af de efterhånden velkendte rammer og tilhørende sanktionsmekanismer over for kommunerne vil blive videreført med den kommende økonomiaftale for 2018. Dette er – stort set – en selvfølge efter indførelsen af budgetloven som følge af EU's finanspagt.

Sanktionsmekanismerne tilskynder på det kraftigste kommunerne til at overholde de indgåede aftaler både på indtægtssiden og på udgiftssiden – og både ved budgetvedtagelsen og ved regnskabsaflæggelsen.

På indtægtssiden sanktioneres den enkelte kommune, såfremt den ønsker at hæve skatten, med en individuel sanktion på 75 pct. af provenuet i første år, 50 pct. af provenuet i andet og tredje år og 25 pct. af provenuet i fjerde år. Det resterende provenu (fx 25 pct. i første år osv.) betales kollektivt af kommunerne. Statens indtægter fra sanktionen benyttes til at sænke bundskatten, således at det samlede skattetryk i landet forbliver uændret³.

På udgiftssiden (drift, serviceudgifter) sanktioneres kommunerne krone for krone, såfremt de ikke overholder den aftalte ramme for serviceudgifterne (bedre kendt som servicerammen) – både i budget og i regnskab. Sanktionen kan samlet omfatte op til 3 mia. kr. af det kommende bloktilskud til kommunerne, og fordeles 40 pct. kollektivt og 60 pct. individuelt for de kommuner, hvor serviceudgifterne har overskredet det aftalte eller budgetlagte niveau. Fordelingen sker i henhold til den enkelte kommunes andel af den samlede overskridelse for de kommuner, som overskrider (bruttooverskridelsen)⁴.

På udgiftssiden (anlæg, brutto) kan finansministeren beslutte, at en andel af bloktilskuddet på op til 1 mia. kr. kun udbetales til kommunerne, såfremt kommunernes budgetterede bruttoanlægsudgifter ”efter finansministerens vurdering svarer til de forudsætninger, der har ligget til grund for fastsættelsen af tilskuddet” (bloktilskuddet, red.). Loven indeholder umiddelbart ikke bestemmelser i forhold til bruttoanlægsudgifterne ved regnskabsaflæggelsen, men der har været et stigende fokus på, at anlægsrammen også overholdes ved regnskabsaflæggelsen.

2.8 Overordnede budgetforudsætninger

Kommunerne har siden 2008 praktiseret en faseopdelte budgetlægningsproces, som betyder, at kommunerne fortager en gradvis tilpasning af budgetterne under hensyntagen til en landsprognose for service- anlægsudgifter med økonomiaftalens mål og rammer.

Formålet med den faseopdelte budgetlægningsproces er at indføre et mere forpligtende samarbejde mellem kommunerne med henblik på at overholde de aftaler mellem regeringen og KL, som findes i økonomiaftalen.

³Lov nr. 477 af 17. juni 2008, Lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelse af den kommunale skatteudskrivning samt lov nr. 709 af 25. juni 2010, Lov om ændring af lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelse af den kommunale skatteudskrivning (Ændring af perioden for individuelle nedsættelser af bloktilskuddet mv.).

⁴Lovbekendtgørelse nr. 561 af 19. juni 2009, Bekendtgørelse af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner samt lov nr. 585 af 18. juni 2012, Lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner (Indførelse af skærpede sanktioner for kommuner ved overskridelse af budgetterne og mulighed for individuel afregning af de betingede bloktilskud).

På baggrund af den faseopdelte budgetlægningsproces, beregner Centralforvaltningen allerede tidligt i budgetlægningen en serviceramme, som kommunens budgetterede serviceudgifter skal holdes indenfor.

Servicerammen kendes først endegyldigt, når økonomiaftalen foreligger, men allerede inden forbedres nogle af beregningsforudsætningerne i løbet af foråret, såsom skøn for pris- og lønfremskrivningen, demografiudviklingen og senere også administrative korrektioner som følge af lovændringer mv.

Tabel 2 nedenfor viser de overordnede forudsætninger for skatte- og afgiftssatser samt takster, som budgettet udarbejdes på baggrund af.

Tabel 2. Budgetforudsætninger - skattesatser, afgiftssatser og takster mm.

Område	Satser og retningslinjer
Personskat (udskrivningsprocent)	24,30 procent
Ejendomsskat (grundskyldspromille)	20,50 promille
Dækningsafgiftspromille	10,25 promille på grundværdien - 8,75 promille af forskelsværdien på offentlige ejendomme (9,60 promille på forretningsejendommens forskelsværdi)
Institutionstakster	Prisreguleres med KL's pris- og lønskøn fra marts 2017 - jf. dog nærmere bestemmelser for fastsættelse af takster og betalinger
Salgsindtægter	Må ikke medtages i budgettet medmindre bindende aftale foreligger
Pensionsforpligtigelser	Henlæggelser budgetteres ikke, men budgettet justeres i nødvendigt omfang

Tabel 3 nedenfor viser en oversigt over ændringerne i de overordnede budgetforudsætninger i løbet af budgetlægningsprocessen.

Tabel 3. Ændringer i overordnede budgetforudsætninger.

Økonomiudvalgets mødedato	1. februar 2017	5. april 2017	7. juni 2017	16. august 2017	6. september 2017	11. oktober 2017 (KB)
Budgetbilag nr.	Budgetbilag I	Budgetbilag II	Budgetbilag III	Budgetbilag IV	Budgetbilag V	Budgetbilag VI
Overordnet fokus	Grundlag for budgetlægning (regler, retningslinjer, tidsplan mv.)	Det tekniske budgetforslag (serviceramme, regnskabsanalyse, moderniserings- og effektiviseringsprogram ny pris- og lønfremskrivning)	Det administrative budgetforslag, moderniserings- og effektiviseringsprogram, anlægsprioritering, administrative korrektioner mv.)	Økonomaftalen for 2018 (endelig serviceramme, endelig indtægtsbudgettering osv.)	1. behandling af budgettet (Borgmesterens budgetforslag)	2. behandling af budgettet (Partiernes ændringsforslag)
Pris- og lønskøn	Som vedtaget budget 2017-2020	KL-skøn, marts 2017	KL-skøn, marts 2017	KL-skøn, juli 2017	KL-skøn, sept. 2017 (evt.), ellers fortsat juli-skøn	KL-skøn, sept. 2017 (evt.), ellers fortsat juli-skøn
Indtægtsbudgettering	Som vedtaget budget 2017-2020	Evt. foreløbig prognose	Evt. foreløbig prognose	Endelig prognose i henhold til Økonomaftalen samt udmelding fra Økonomi- og Indenrigsministeriet	Endelig prognose i henhold til Økonomaftalen samt udmelding fra Økonomi- og Indenrigsministeriet	Endelig prognose i henhold til Økonomaftalen samt udmelding fra Økonomi- og Indenrigsministeriet
Demografi	Befolkningsprognose 2016	Befolkningsprognose 2017	Befolkningsprognose 2017	Befolkningsprognose 2017	Befolkningsprognose 2017	Befolkningsprognose 2017
Servicerammen - status	Foreløbig beregning som ikke er udvalgsopdelt.	Forpligtende beregning (udvalgsopdelt). Herefter danner beregningen grundlag for udarbejdelsen af blokmappen.	Forpligtende beregning, inkl. status ift. den udarbejdede blokmappe	Endelig beregning på baggrund af økonomaftalen, inkl. status ift. den udarbejdede blokmappe	Endelig beregning på baggrund af økonomaftalen, inkl. status ift. det af Borgmesteren fremsatte budgetforslag	Endelig beregning på baggrund af økonomaftalen, inden 2. behandlingen

2.9 Vurdering af Brøndby Kommunes økonomiske situation

Vurderingen nedenfor sker med udgangspunkt i oversigter og tabeller i kapitel 3 og 4. Vurderingen er udelukkende et udtryk for et øjebliksbillede af kommunens almindelige drifts- og anlægsvirksomhed samt likvide og rammemæssige situationer og tager ikke i videre omfang stilling til kommunens finansielle stilling (egenkapital og balance mv.) som sådan.

Der gøres opmærksom på, at budgetforslaget for 2018-2021 generelt ikke er behandlet af forvaltningen i forhold til administrative korrektioner som følge af bl.a. KB-beslutninger i månederne siden vedtagelse af budget 2017. Således fremstår budgetforslaget for 2018-2021 i vid udstrækning blot som en teknisk kopi af overslagsårene 2018-2020 (og 2021 som kopi af 2020) i det oprindeligt vedtagne budget 2017-2020.

Brøndby Kommunes økonomi vurderes generelt set at være fornuftigt rustet til at modstå økonomiske udfordringer.

Kommunens likviditet (kassebeholdning) er stærk – og styrket igennem de seneste år, og driftsresultaterne har i en årrække været bedre, når regnskabet skulle aflægges, end forventet da budgettet blev vedtaget. På baggrund af foreløbige tal er dette også forventningen for 2016. Kommunen afdrager også på sin gæld, og i 2017 er der afdraget med ekstra 25 mio. kr., så den samlede gældsafvikling beløber sig til knap 50 mio. kr. i 2017.

Budgettet for 2017 blev vedtaget med et kassetræk på knap 79 mio. kr., som også skal ses i lyset af den forøgede gældsafvikling samt afsættelsen af reserven til Kirkebjerg. Endvidere var der heller ikke indregnet nogen videre lånoptagelse i budgettet.

Pejlemærkerne for budgetlægningen er som i de senere år – helt overordnet – tvedelt mellem:

- at overholde aftalerne med regeringen omkring serviceramme, anlægsramme/anlægsniveau, skatteudskrivning osv. for at undgå økonomiske sanktioner, og
- at sikre en sund økonomi med en fornuftig balance, herunder et tilstrækkeligt overskud på driftsresultatet og et passende anlægsniveau.

Endvidere er der i år særligt en yderligere udfordring, som bør nævnes, nemlig:

- at kommunens anlægsniveau må vurderes at være i den høje ende, samtidig med at det kommunale anlægsloft må forventes reduceret og er under pres, da mange kommuner ”kæmper med” at holde sig under anlægsloftet, jf. afsnit 2.5.

Omkring de overordnede tal for budgetlægningen kan følgende bemærkes:

Driftsresultatet (resultat af ordinær driftsvirksomhed) i budgetforslag 2018 ligger på knap 66 mio. kr. i overskud. Overskuddet er højere (i omegnen af 100 mio. kr.) i overslagsårene 2019-2021, hvilket primært skyldes, at reserven til Kirkebjerg på ca. 21 mio. kr. kun afsættes et år ad gangen, og derfor ikke indgår i årene 2019-2021. Endvidere er indtægtsbudgetteringen lagt uden en forventning om ekstraordinært finansieringstilskud, som i 2017 giver kommunen 19,7 mio. kr. isoleret set, og uden forventninger til §19⁵, hvor fra kommunen i 2017 modtager 12 mio. kr.

Resultat i alt i budgetforslag 2018 samt i overslagsårene 2019-2021 udviser generelt underskud. Først i perioden er underskuddene på over 100 mio. kr., mens det i de sidste år er omkring 60 mio.

⁵ I lov om kommunal udligning og generelle tilskud – særtilskud til kommuner i hovedstadsområdet med særlige økonomiske vanskeligheder

kr. Reduktionen i underskuddenes størrelse skyldes overvejende et markant faldende anlægsniveau sidst i perioden.

I forhold til anlægsniveauet bør det dog bemærkes, at en del af anlægsudgifterne er til byggerier på områder, som ikke er underlagt anlægsrammen (idet udgifterne er placeret som ældreboliger, der ikke indgår anlægsrammen), og hvoraf en vis del kan lånefinansieres med beboerbetalning af renter og afdrag. Det drejer sig om anlægsprojekterne 530-068 ”Lionslund – erstatningsbyggeri” til ca. 43 mio. kr. i 2018 samt 530-067 ”Gildhøjhjemmet – projektering og 1. etape” til ca. 21 mio. kr. i 2018. Dog er anlægsniveauet i 2018 stadigvæk højt, selv hvis der ses bort fra disse to projekter.

Finansiel balance (tilgang/forbrug af likvide aktiver) viser i alle årene underskud (forbrug af likvide aktiver) i størrelsesordenen 43-140 mio. kr. I 2018 ligger anlægsniveauet væsentligt højere end overslagsårene, og derfor er likviditetstrækket også markant højere i 2018 end de øvrige overslagsår. Herudover anvender kommunen hvert år i omegnen af 25 mio. kr. på at afdrage på den eksisterende gæld samt på øvrige balanceforskydninger⁶, hvilket gør, at balanceforskydninger i alt i 2019-2021 udgør en nettoudgift for kommunen. Derudover er årsagerne til underskuddene de i det ovenfor nævnte.

Lånemuligheder i øvrigt er ikke indregnet i budgetforslaget og overslagsårene, og fremgår derfor ikke af prognosen for udviklingen i kommunens likviditet (likviditetsprognosen jf. afsnit 3.3).

Servicerammen udviser en reel overskridelse på knap 11,5 mio. kr. Den primære årsag til overskridelsen er, at der på nogle områder er indlagt en stigende udgiftsprofil på 8,1 mio. kr. i budgetforslaget for 2018 i forhold til det vedtagne budget for 2017, samt at moderniserings- og effektiviseringsprogrammet reducerer servicerrammen med 3,1 mio. kr. Rent teknisk hæves overskridelsen ved budgetlægningen indledning med 5,6 mio. kr. til politisk prioritering, således at det samlede måltal lander på 17,1 mio. kr.. Måltallet på 17,1 mio. kr. danner udgangspunkt for arbejdet med blokmappen, jf. afsnit 2.3.

Det samlede billede af kommunens økonomi ved indgangen til budgetlægningen for 2018-2021 er således, at kommunen finansielt set er velpolstret og fornuftigt rustet til økonomiske udfordringer. Dog kan servicerrammen blive udfordret af de demografiske udfordringer, som eksempelvis byggeriet i Kirkebjerg vil medføre og i nogen grad af stigende udgiftsprofiler på visse områder.

Det skal i øvrigt nævnes, at kommunens likviditet er tilstrækkelig til at kunne oppebære underskud i en årrække. Ved udgangen af 2016 havde Brøndby Kommune den næsthøjeste likviditet i landet, opgjort efter kassekreditreglen og målt pr. indbygger.

⁶ Bl.a. indskud i letbaneprojektet.

3 Resultatopgørelse mv.

I dette kapitel 3 præsenteres en resultatopgørelse for budgetforslag 2018 samt overslagsårene 2019, 2020 og 2021 inkl. finansiel balance. Endvidere indeholder kapitlet en likviditetsprognose for perioden 2017 samt 2018-2021.

3.1 Gennemgang af væsentligste ændringer

Nedenfor gives en overordnet gennemgang af de ændringer (administrative korrektioner), som er foretaget siden Kommunalbestyrelsen vedtagelse af budget 2017-2020 i oktober 2016.

3.1.1 Indtægtsside

På indtægtssiden er der ikke foretaget nogen ændringer siden vedtagelsen af budget 2017-2020.

3.1.2 Udgiftsside

På udgiftssiden er der foretaget visse administrative korrektioner vedrørende drift.

Endvidere af det kassetræk, som blev indlagt i budget 2017-2020 for at skabe budgetbalance, nulstillet rent teknisk. Denne korrektion fremgår ikke af tabellen nedenfor.

Af tabel 4 nedenfor fremgår de hidtidige administrative korrektioner på drift.

Tabel 4. Administrative korrektioner.

<i>Opgjort i 1.000 kr., 2017-pl (Bå-1 prisniveau)</i>	2018	2019	2020	2021
1 – Drift				
Økonomiudvalget				
Videreførsel af den generelle reserve	21.476	0	0	0
Teknisk udredning af difference (p/l)	-1	-1	-1	-1
Forslag om nulstilling af lønbudgetpulje	1.531	1.531	1.531	1.531
Vederlagsbekendtgørelsen	820	820	820	820
Økonomiudvalget i alt	23.006	2.350	2.350	2.350
3 – Drift i alt	23.826	2.350	2.350	2.350
TOTAL	23.826	2.350	2.350	2.350

3.2 Præsentation af resultatopgørelse for budgetforslag 2018-2021 (inkl. finansiel balance)

Tabel 5 nedenfor viser en opdateret resultatopgørelse for budgetforslag 2018 samt overslagsårene 2019, 2020 og 2021 inkl. finansiel balance (tilgang/forbrug af likvide aktiver).

Resultatopgørelsen er opstillet efter samme metode som i budgetlægningen for 2017-2020. Resultatopgørelsen følger i store træk opstillingen af resultatopgørelsen i regnskabet årsrapport.

Det vil sige, at hovedoversigten skelner mellem følgende væsentlige resultater:

- Resultat af ordinær driftsvirksomhed (række E)
- Resultat af det skattefinansierede område (række H)
- Resultat i alt (række J)

Herudover indeholder opgørelsen den finansielle balance (tilgang/forbrug af likvide aktiver), som udtrykker påvirkningen af kommunens likvide beholdning efter balanceforskydninger – optagelse af lån, afdrag på lån mv.:

- Finansiell balance (tilgang/forbrug af likvide aktiver) (række L)

Resultatopgørelsen gør det muligt at skelne mellem budgettets elementer i form af driftsvirksomhed, anlægsvirksomhed og balanceforskydninger. Det altovervejende fokus bør lægges på det samlede resultat og den finansielle balance, men det er også vigtigt at forholde sig til driftsresultatet og anlægsudgifterne selvstændigt.

Opgørelsens resultater dannes af elementerne:

- Indtægter (række A)
- Driftsudgifter (række B)
- Renter mv. (række D)
- Anlægsudgifter (række F)
- Jordforsyning (række G)
- Forsyningsvirksomheder (række I)
- Balanceforskydninger (række K)

Balanceforskydninger (mulighed for lånoptagelse) udenfor budgettet findes i likviditetsprognosen, hvor disse er indregnet.

Bemærk, at indtægter og overskud udtrykkes med negative tal – foranstillet minustegn (-) – i resultatopgørelsen, mens udgifter og underskud udtrykkes med positive tal.

For en overordnet gennemgang af tallene i resultatopgørelsen henvises til afsnit 2.9 vedrørende vurdering af Brøndby Kommunes økonomiske situation.

Tabel 5. Resultatopgørelse for budgetforslag 2018 samt overslagsår 2019, 2020 og 2021 inkl. finansiel balance.

	<i>Opgjort i 1.000 kr. (netto)</i>	Budget- forslag 2018	Budget- overslag 2019	Budget- overslag 2020	Budget- overslag 2021
A	Indtægter				
	Skatter	-1.705.696	-1.748.024	-1.797.991	-1.833.951
	Tilskud og udligning*	-1.053.317	-1.077.360	-1.091.714	-1.091.714
	Indtægter i alt	-2.759.013	-2.825.384	-2.889.705	-2.925.665
B	Driftsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)**				
	Byudvikling, miljø og transport***	100.585	100.102	99.974	99.925
	Undervisning og kultur	480.544	482.172	483.816	483.815
	Sundhedsområdet	222.812	224.701	226.001	226.001
	Sociale opgaver og beskæftigelse	1.565.319	1.567.504	1.567.806	1.567.796
	Fællesudgifter og administration	315.928	295.445	295.758	295.758
	Pris- og lønstigninger, driftsudgifter	0	52.473	106.210	160.979
	Driftsudgifter i alt	2.685.188	2.722.396	2.779.565	2.834.273
C	Driftsresultat før finansiering	-73.825	-102.988	-110.140	-91.392
D	Renter mv.	7.861	7.861	7.861	7.861
E	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED	-65.964	-95.127	-102.279	-83.531
F	Anlægsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)				
	Byudvikling, miljø og transport***	135.475	110.299	73.782	73.782
	Undervisning og kultur	13.854	14.432	33.145	33.145
	Sundhedsområdet	1.282	1.282	1.282	1.282
	Sociale opgaver og beskæftigelse	70.251	4.284	4.284	4.284
	Fællesudgifter og administration	10.651	7.135	4.559	4.559
	Pris- og lønstigninger, anlægsudgifter	0	2.336	4.014	6.072
	Anlægsudgifter i alt	231.513	139.769	121.066	123.124
G	Jordforsyning				
	Driftsudgifter	-1.032	-1.032	-1.032	-1.032
	Anlægsudgifter	1.460	0	0	0
	Pris- og lønstigninger, jordforsyning, drift og anlæg	0	-24	-48	-73
	Jordforsyning i alt	428	-1.056	-1.080	-1.105
H	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	165.977	43.586	17.707	38.488
I	Forsyningsvirksomheder				
	Drift (indtægter - udgifter)	-3.394	-3.384	-3.384	-3.387
	Anlæg (indtægter - udgifter)	2.825	1.364	1.364	1.364
	Pris- og lønstigninger, forsyningsvirksomheder, drift og anlæg	0	-90	-183	-280
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHEDER	-569	-2.111	-2.204	-2.303
J	RESULTAT I ALT	165.408	41.475	15.503	36.185
K	Balanceforskydninger****				
	Optagelse af lån	-55.814	-3.300	-3.300	-3.300
	Afdrag på lån	24.946	24.946	24.946	24.946
	Øvrige balanceforskydninger	6.655	6.645	6.645	6.645
	Forskydninger i likvide aktiver	0	0	0	0
	Balanceforskydninger i alt	-24.213	28.291	28.291	28.291
L	BALANCE (TILGANG/FORBRUG AF LIKVIDE AKTIVER)	141.195	69.766	43.794	64.476

Anm.: - (minus) = overskud/indtægt

* Inkl. refusion af købsmoms

** Netto mht. diverse indtægter og statsrefusion

*** Ekskl. Jordforsyning

Note: 2021 er en ren teknisk kopi af overslagsår 2020 fra budget 201-2020. Indtægter i 2021 er mekanisk fremskrevet med 2 pct., da der ikke foreligger indtægtsprognose for 2021 endnu.

3.3 Præsentation af likviditetsprognose for 2017 og 2018-2021

Tabel 6 nedenfor viser en likviditetsprognose for perioden 2017 samt 2018-2021.

Tabel 6. Likviditetsprognose for 2017 samt 2018-2021.

	- opgjort i 1.000 kr. (netto)	2017	BF2018	BO2019	BO2020	BO2021
A	LIKVIDITET PRIMO	462.850	425.517	306.238	236.472	192.678
B	Resultat	-42.996	-165.408	-41.475	-15.503	-36.185
	Balanceforskydninger mv., budgetteret					
	Optagelse af lån	15.123	55.814	3.300	3.300	3.300
C	Afdrag på lån	-48.957	-24.946	-24.946	-24.946	-24.946
	Øvrige balanceforskydninger	-6.673	-6.655	-6.645	-6.645	-6.645
	Balanceforskydninger mv. budgetteret i alt	-40.507	24.213	-28.291	-28.291	-28.291
	Korrektioner/forventninger uden for budget					
	Forudbetalt indfrielse af lån*	24.694				
D	Serviceammepulje reserveret til Kirkebjerg**	21.476	21.916			
	Korrektioner/forventninger uden for budget i alt	46.170	21.916	0	0	0
E	LIKVIDITET ULTIMO	425.517	306.238	236.472	192.678	128.202

* Lånindfrielsen på 24,694 mio. kr., som blev aftalt i forbindelse med budgetforliget for 2017, blev afregnet d. 29. december 2016 og er dermed fratrukket likviditeten primo 2017.

** Der blev med budget 2017 afsat 21,476 mio. kr. ekstra under generelle reserver. Hensigten med pengene er at skabe plads i kommunens serviceammepulje med henblik på øgede udgifter ifm. boligbyggeri i Kirkebjerg. Pengene forventes ikke brugt i 2017 og 2018.

Som det fremgår af tabellen, forventes en reduktion i kommunens likviditet frem mod prognosens sidste år.

Centralforvaltningen gør opmærksom på, at likviditetsprognosen for 2017 er opgjort uden en forventet lånoptagelse. Det forventes ikke at være aktuelt med lånoptagelse i de kommende år, set i lyset af kommunens solide likviditet.

Omkring korr. vedt. budget 2017 i tabellen bemærkes det, at der må forventes overførsler fra 2016 til 2017. Det er dog endnu vanskeligt at skønne over disse. Det bemærkes endvidere, at der typisk vil blive overført beløb mellem årene også fremadrettet i prognoseforløbet – dette er ikke indregnet.

Endvidere bemærkes det, at kommunen ikke har indregnet særtilskud fra §19-puljen, og dette tilskud er ej heller indregnet i 2018-2021.

Centralforvaltningen gør opmærksom på, at der tages et væsentligt forbehold for opgørelsen af den bogførte likvide beholdning primo 2017, som først kan fastlægges endegyldigt, når årsregnskabet for 2016 er færdigt.

4 Serviceramme

I kapitel 4 beskrives den nyligt ibrugtagne servicerrammemodell og principperne herfor. Derudover præsenteres en foreløbig beregning af servicerrammen for 2018.

Det skal understreges, at det ikke til dette budgetbilag forevises en udvalgsopdelt servicerramme. Årsagen er, at projektet om et nyt bevillingsniveau medfører, at pt. pågår tekniske omkodninger i økonomisystemet. Disse skal være på plads, inden den udvalgsopdelte servicerramme kan opgøres/beregnes. Til Budgetbilag II vil der kunne fremlægges en udvalgsopdelt servicerramme.

4.1 Udvalgsopdelt servicerramme – model og gældende principper

Grundprincippet for budgetlægningen vil fortsat være en udvalgsopdelt servicerrammeberegning, som vil blive opdateret løbende igennem hele budgetlægningen.

Servicerrammemodellen vil sikre, at enhver udvidelse af budgetforslag 2018 i årets løb – f.eks. gennem bevilling af tillægsbevillinger til 2017 med konsekvens for 2018 – holdes ”neutrale” i form at korrigerede ”måltal” (besparelseskraV) for udvalgene. Udvalgenes rammeoverskridelser fungerer således som ”måltal” for, hvor stort et beløb udvalgene skal finde reduktioner for (brutto) til blokmappen.

Hovedprincippet er fortsat, at en eventuel udvidelse af budget 2018 skal håndteres indenfor udvalgets egen ramme – dvs. at udvalgets ”måltal” (besparelseskraV) forøges, hvis budgettet forøges.

Der bibeholdes princippet om, at Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen, i forbindelse med en given tillægsbevillingssag (merudgift), kan træffe beslutning om, at den pågældende udvidelse af budgetforslag 2018 skal påvirke alle udvalgs ”måltal” ligeligt i servicerrammeberegningen – dvs. en ”solidarisk håndtering” af merudgiften.

Til at håndtere ovenstående princip er der udviklet en ny servicerrammemodell.

Det er vigtigt, at forvaltninger og udvalg – på baggrund af ovenstående princip – i løbet af 2017 er meget opmærksomme på, at der i indstillinger til sager med økonomisk konsekvens for 2018 indskrives et ”at” med en beslutning om, hvorvidt udvidelsen/reduktionen af budget 2018 i servicerrammen skal håndteres af udvalget selv eller fordeles ligeligt mellem alle udvalg.

Såfremt intet andet besluttet, håndterer udvalget selv merudgifter i 2018, dvs. at udvalgets ”måltal” (besparelseskraV) til 2018 forøges krone for krone, svarende til den indarbejdede merudgift.

Principperne for styring af servicerrammen og serviceudgifterne i budget 2018 er således følgende:

1. Der beregnes én samlet udvalgsopdelt servicerramme for kommunen, som tager udgangspunkt i de enkelte udvalgs oprindeligt vedtagne budget for året før.
2. Enhver merudgift håndteres, som udgangspunkt, inden for udvalgets egen ramme/måltal. Det vil sige, at udvalgets måltal/rammeoverskridelse stiger, når der indarbejdes merudgifter i budgetforslaget, og at udvalget derfor skal fremlægge yderligere reduktionsforslag, hvis budgetforslaget udvides.
3. Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen kan dog beslutte, at en specifik merudgift også skal påvirke af andre udvalgs ramme/måltal, f.eks. håndteres kollektivt af alle udvalg.

4. Råderum, skabt ved mindredgifter, besluttet fordelt af Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen – enten til udvalget selv eller ligeligt mellem alle udvalg.
5. Der laves demografikorrektioner af Børneudvalgets samt Social- og Sundhedsudvalgets rammer/måltal, som holdes ”neutrale” gennem en forholdsmæssig beskæring af alle udvalgs rammer/måltal.
6. Demografiafhængige udgifter, som overstiger den tildelte demografikorrektion, håndteres inden for Børneudvalgets samt Social- og Sundhedsudvalgets egne rammer/måltal
7. Der laves i øvrigt korrektioner af udvalgenes rammer/måltal som følge af omplaceringer mellem udvalg samt som følge af økonomiaftalens elementer – herunder pris- og lønstigninger samt DUT o.lign. Korrektioner som følge af økonomiaftalen placeres under ét udvalg, hvis de vedrører ét specifikt område, ellers fordeles de kollektivt.
8. En række, i servicerammeberegningen nærmere definerede, fællesområder holdes helt udenfor beregningen af servicerammen, dvs. at mer- eller mindredgifter på disse områder håndteres/tilfalder de øvrige udvalgs rammer/måltal.
9. En overskridelse af udvalgets serviceramme (dvs. et positivt måltal) medfører, at der skal udarbejdes reduktionsblokke (netto) svarende til udvalgets overskridelse af rammen (dvs. svarende til udvalgets måltal).

4.2 Præsentation af kommunens serviceramme for 2018

På baggrund af det oprindeligt vedtagne budget 2017 opgøres der en serviceramme for 2018 for Brøndby Kommune. Som nævnt i indledningen af kapitlet, vil der først til Budgetbilag II blive udarbejdet en serviceramme og et måltal for hvert politisk udvalg. Derfor vil beskrivelsen af den udvalgsopdelte serviceramme også først fremgå i Budgetbilag II.

Formålet med servicerammeopgørelsen er at sammenholde en ramme for serviceudgifterne i 2018 med kommunens budgetforslag for serviceudgifterne i 2018. En overskridelse af servicerammen på nuværende tidspunkt betyder, at budgettet skal/bør tilrettes frem mod budgetvedtagelsen i oktober. Dette skyldes, at kommunens budget for serviceudgifter skal holdes indenfor servicerammen for at undgå økonomiske sanktioner fra staten, jf. budgetbilagets indledende kapitler.

Til budgetlægningen for 2018 anvendes den nyere model til servicerammeberegningen med tilhørende nyere principper, første gang anvendt ved budgetlægningen i 2017, jf. ovenfor.

Modellen skal sikre, at måltallene for de enkelte udvalg bliver så revisende som muligt qua en stærkere politisk stillingtagen til eventuelle merudgifter, der indarbejdes i budget 2017, jf. de i afsnit 4.1 oplyste principper. Bemærk, at der i dette budgetbilag ikke er udarbejdet en udvalgsopdelte serviceramme.

Servicerammen for 2018 kan opgøres således:

Tabel 6. Serviceramme for 2018, Brøndby Kommune.

<i>Opgjort i 1.000 kr.</i>	Brøndby Kommune
Oprindeligt budget 2017	1.823.088
*Moderniserings- og effektiviseringsprogram	-3.103
PL-fremskrivning	39.351
Serviceramme 2018	1.859.336
Korrigeret budgetforslag	1.870.829
Reel overskridelse (minus = rammen overholdes)	11.493
Råderum til politisk prioritering	5.600
Måltal	17.093

Som det fremgår af tabellen, er servicerammen for 2018 på 1.859,3 mio. kr., mens der er forventede udgifter i budgetforslag 2018 på 1.870,0 mio. kr. Det betyder, at der er en reel overskridelse på 11,5 mio. kr.

Det samlede måltal på 17,1 mio. kr. består af den reelle overskridelse på 11,5 mio. kr. som udgøres af indlagte stigende udgifter fra 2017 til 2018 på i alt 8,1 mio. kr. (B) og det tidligere omtalte moderniserings- og effektiviseringsprogram på 3,1 mio.kr. (C). Dertil kommer det ønskede rum til politiske prioriteringer på 5,6 mio. kr. (D) I alt udgør B-D 17,1 mio. kr. (E). Den mindre difference på 0,2 mio. kr. (F) skyldes forskel i p/l i selve opgørelsen af servicerammen og bevægelserne fra 2017 til 2018.

Nedenfor er opstillet en tabel som mere udførligt viser hvilke udgifter der er lagt ind fra 2017 til 2018 samt de øvrige omtalte hovedklumper (C+D).

Tabel 7. Præcisering af måltal, opgjort i 1.000 kr.

A	Serviceramme-pulje, ekstra beløb afsat ifm. budgetforlig	21.476
	Energipris-pulje	1.169
	Indarbejdede merudgifter, ældreområdet	3.672
	Indarbejdede merudgifter, folkeskolen (3.22)	2.245
	Indarbejdede merudgifter, dagtilbud (5.25)	112
	Indarbejdede merudgifter, spec. voksenomr. (5.38)	422
	Indarbejdede merudgifter, sundhedsområdet (hkt. 4)	315
	Indarbejdede mindreudgifter, hkt. 6 i øvrigt	-1.614
	Indarbejdede mindreudgifter, øvrige områder	-525
	Indarbejdede merudgifter, lønbesparelsepulje	1.531
	Indarbejdede merudgifter, vederlagsbekendtgørelsen	820
B	I alt indarbejdede merudgifter (netto)	8.147
C	Moderniserings- og effektiviseringsprogram	3.103
D	Rum til politisk prioritering	5.600
E	Forklaret ændring (B+C+D)	16.850
F	Forskel, grundet forskellig P/L	243

I hovedtræk består de 8,1 mio. kr. (B) af stigende udgifter til folkeskole og ældreområdet, hvilket er også er de to største udgiftsstigninger fra 2017 til 2018. Hertil kommer energipris-puljen og en nedlæggelse af lønbesparelsepuljen, som tidligere er omtalt i afsnit 2.3.2, samt en stigning i vederlag til det politiske niveau. I modsat retning trækker et negativt beløb på -1,6 mio. kr., som overvejende består af mindreudgifter til afholdelse af valg i 2018, samt en række mindreudgifter på øvrige områder som tilsammen udgør -0,5 mio. kr.

Dertil fastsættes et råderum til politisk prioritering på 5,6 mio. kr. Tillægges disse midler den reelle overskridelse opnås der et samlet måltal på i alt 17,1 mio. kr.

5 Rammebelagte anlægsudgifter

5.1 Præsentation af rammebelagte anlægsudgifter for 2018

kommunerne er underlagt en anlægsramme i Økonomiaftalen, som kan udløse sanktionerne i form af beskæring af bloktilskuddet, hvis den overskrides. I loven hedder det, at finansministeren kan beslutte, at en andel af bloktilskuddet på op til 1 mia. kr. kun udbetales til kommunerne, såfremt kommunernes budgetterede bruttoanlægsudgifter ”efter finansministerens vurdering svarer til de forudsætninger, der har ligget til grund for fastsættelsen af tilskuddet” (bloktilskuddet, red.). Loven indeholder umiddelbart ikke bestemmelser i forhold til bruttoanlægsudgifterne ved regnskabsaflæggelsen.

Nedstående tabel viser en skønnet opgørelse af kommunens anlægsudgifter udgifter for 2018. Når det opgøres brutto skyldes det at de rammebelagte anlægsudgifter som Brøndby Kommune måles på altid opgøres brutto. Selve rammen er skønnet ud fra en forventning om et uændret anlægsniveauet i forhold til Økonomiaftalen sidste år. Brøndby Kommunes andel af den samlede anlægsramme opgøres, som kommunens andel af det samlede befolkningstal i hele landet.

Der gøres opmærksom på, at der – i modsætning til servicerammen – ikke er nogen som helst præcedensfor, hvorledes den samlede ramme fordeles mellem kommunerne. Dette er i høj grad overladt til politisk forhandling, og tabellen nedenfor er således kun af vejledende karakter.

Tabel 7. Skønnet anlægsramme for 2018

<i>- Opgjort i 1.000 kr.</i>		Budgetforslag 2018
A	Anlægsudgifter, landsplan	16.300.000
B	Bloktilskudsnøgle	0,6222%
C	Anlægsudgifter, landsplan - Brøndby Kommunes andel (A*B)	101.419
D	Anlægsudgifter, hkt. 0-6, brutto	236.700
E	Anlægsudgifter, hkt. 1 (forsyningsvirksomheder), brutto	3.725
F	Anlægsudgifter, fkt. 05.32.30 (ældreboliger), brutto	63.985
G	Anlægsudgifter, underlagt anlægsramme (D-E-F)	168.990
H	Forskel (G-C)	67.571

Note: Anlægsudgifterne opgøres her (ift. økonomiaftalen) som bruttoanlægsudgifterne på hkt. 0 og 2-6 (dvs. ekskl. forsyningsvirksomheder) fratrukket bruttoanlægsudgifterne på fkt. 5.32.30 (ældreboliger)

6 Indstilling til Økonomiudvalget

- at proces for prioritering af anlægsprojekter igangsættes med henblik på at få kommunens rammebelagte udgifter ned på et passende niveau, jf. Budgetbilag I – del A, afsnit 2.5,
- at det foreløbige måltal på 17,1 mio. kr. bliver håndteret som en del af arbejdet med blokmappen,
- at måltallet på 17,1 mio. kr. korrigeres som følge af reduktioner eller udvidelser af budgettet i løbet af budgetlægningen,
- at proces for regnskabsanalyse igangsættes med henblik på at få nedbragt det samlede måltal, jf. Budgetbilag I – del A, afsnit 2.4.4,
- at blokmappen forelægges Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen i juni, og derefter fagudvalgene,
- at de administrative korrektioner, jf. Budgetbilag I – del A, afsnit 4.2, herunder indarbejdelse af reserve til fremtidig stigning i serviceudgifterne som følge byggeprojektet i Kirkebjerg, godkendes,
- at lønbesparelsepuljen omlægges og bliver udmøntet permanent i udvalgenes budgetter, jf. Budgetbilag I – del A, afsnit 2.4.2 og 4.2,
- at tidsplan samt regler og retningslinjer for budgetlægningen for 2018 samt overslagsårene 2019, 2020 og 2021, som beskrevet i Budgetbilag I – del A og del B samt vedlagte tidsplan, godkendes,
- at foreløbig servicerramme for budget 2018 samt forudsætninger for beregningen heraf godkendes, og
- at servicerrammeberegningen i øvrigt følger de i Budgetbilag A, afsnit 4.1, oplyste principper.

Søren Wermuth Larsen

/

Rasmus Møller